

ב"ה, גליון 03 · ערב שבת קודש פרושה קדושים · ב' אייר ה'תשפ"ד

מרתורתו של כ"ק רבי לוי יצחק נ"ע

מעובד ומוגש ע"י הרב מנחם מענדל ברים מסייע בעריכה: הרב אל"י וולף

קדושה פירושה פרישות⁵, לפרוש מתאוות עולם הזה בפרט, ומתחושת מציאותו של עולם הזה בכלל.

הפרישות איננה מטרה בפני עצמה, {כמו להבדיל אצל אומות העולם}, כי אם מטרת הפרישות היא כנדי להתקרב ולהידיבק בהקב"ה, ולקיים את רצון ה' לעשות לו יתברך דירה בתחתונים⁶.

הפרישות צריכה לבוא ממקום של התבוננות בגדולת ואמיתות ה', ומתוך רצון לדבוק בהקב"ה.

וכזה ישנם כמה וכמה מדרגות, בדרגת ההתבוננות, בכיטול הנגרם על ידי כך, וכתוצאה מכך בדביקות והמשכת האלוקות.

ישנה⁸ התבוננות בדרגה שבה הקב"ה מחיה את העולם, היינו שיתחיל להתבונן שהמציאות והמהות של כל דבר בעולם היא החיות והתוכן שבו, ולא הגוף והלבוש שלו.

ערך של דבר נמדד לפי מהותו ועניינו, כמה הוא בריא, חזק, טעים, יפה. ולהבדיל בבני אדם כמה הוא חכם, מבין, מרגיש, טוב, בעל מידות טובות וכו' וכו'. ערך האדם איננו נקבע לפי שטח, לפי כמה הוא גדול.

הרי שעיקר הנברא הוא מהותו וחיותו, והרי חיות היא תנועה אלוקית, הנברא מצד עצמו אין בו חיות, החיות של כל הנבראים זה הקב"ה, היינו שהקב"ה יורד ומצטמצם לכל נברא ונברא לפי ערכו.

כשיתבונן בזה באמת, ויפנים שהמהות של כל

פרשת השבוע נפתחת בציווי: **"קדושים תהיו כי קדוש אני ה'".** בהמשך הפרשה גם כן מצווה עלינו התורה **"והתקדשתם ויהייתם קדושים כי קדוש אני ה'".**

על הפסוק **"והתקדשתם והייתם קדושים"**, דורשים רז"ל **"אדם מקדש עצמו מעט מלמטה מקדשים אותו הרבה מלמעלה"**.

בזה"ק⁹ מסופר על רבי יוסי ורבי חייא שראו אדם רוכב על סוסה נקבה, ובנסיעתו נכנס עם הסוסה לשדה חברו, ותוך כדי שהוא הורס את נטיעות השדה, הוא גם תלש ענף מאחד האילנות שבשדה.

נענה רבי יוסי ואמר: זהו שכתוב **"והתקדשתם והייתם קדושים"**, **"אדם מקדש עצמו מעט מלמטה מקדשים אותו הרבה מלמעלה"**, וזהו שכתוב **"קדושים תהיו כי קדוש אני הו"ה"**.

פירוש הדבר שכמו כאשר **"אדם מקדש עצמו מעט מלמטה מקדשים אותו הרבה מלמעלה"**, כך גם כאשר אדם **"בא ליטמא פותחין לו"**⁵, ולכן כיוון שאותו אדם עבר על איסור רכיבה על סוסה⁶, וכן על איסור גזל, בהזיקו את נטיעות השדה, לכן הוא נכשל גם באיסור גניבת הענף⁷.

במאמר שלפנינו יבאר ר' לוי יצחק:

א {מה היא מדרגת "והתקדשתם" מעט מלמטה? ומה היא מדרגת "והייתם קדושים" מקדשין אותו הרבה מלמעלה?}

ב {מדוע הציווי "קדושים תהיו" נאמר בלשון רבים ולא בלשון יחיד?}

ג {מהו הביאור בסיפור התמוה לכאורה המובא בזה"ק?}

פרישות וקדושה מתוך התבוננות בחיות ה' בעולם.

8 רש"י על אתר.
9 עיין תניא פרק כז.
10 בהבא לקמן ראה לקוטי תורה פרושה שלח דף מב, ב. ד"ה והיו בני ישראל במדבר.

1 ויקרא יט, ב.
2 שם כ, ז.
3 יומא לט, א.
4 חלק ג' פרושה קדושים דף פא, א.
5 שבת קק, א.
6 פירוש הרמ"ז על הזה"ק.
7 אור יקר להרמ"ק ושאר מפרשים.

פרישות וקדושה על ידי תרה ומצוות,
הדביקות המוחלטת.

כאשר יהודי נמצא בדרגה זו שהעולם וכל אשר בו אינם תופסים מציאות כלל, והוא חפץ לצאת מגבולות העולם ולדבוק בהקב"ה, אזי אין הוא מוצא מקום לעצמו כלל.

הנחמה היחידה שלו היא בקיום התורה והמצוות, שהרי המצוות נקראים איברים דמלכא, על ידי התורה והמצוות הקב"ה נמשך לעולם.

זוהי הפרישות האמיתית ביטולו המוחלט של הנברא מקבל תוקף אלוקי, הוא מאוחד לגמרי עם הקב"ה, ביחוד אמיתי ונצחי.

פירוש הפסוק "קדושים תהיו",
והסיפור בזה"ק.

מבאר רבי לוי יצחק שקודם כל צריך להיות "והתקדשתם" אדם מקדש את עצמו מעט מלמטה, התבוננות מלמטה, התבוננות שנובעת מחיות העולם.

"והייתם קדושים" מקדשין אותו הרבה מלמעלה, מוכים אותו למשיכה אמיתית ומוחלטת לאלוקות, לביטול מוחלט להקב"ה.

מוסיף רבי לוי יצחק שהלשון "קדושים תהיו" יש בו שתי משמעויות לשון ציווי ולשון הבטחה, דהיינו שעל ידי שיקדש עצמו בהתבוננות בחיות העולם, שעל זה אנו מצוויים, אזי מובטח לו שיהיה קדוש, שיקדשו אותו בקדושה של מעלה, בהמשכת אלוקות בתורתו ומצוותיו.

לא זו בלבד אלא "קדושים תהיו" לשון רבים, שתי הקדושות יחד, דהיינו שבתורתו ומצוותיו נמשכת דרגת האלוקות שלמעלה מגדרי העולם.

זהו גם תוכן הסיפור בזה"ק, אותו בן אדם רשע שעבר את העבירות, הרי מכיוון שהוא רכב על סוסה דקליפה, הרומזת למלכות שבקליפה, {כנסת ישראל בחינת מלכות נמשלה לסוס}.

לכן הכשילו אותו משמים והוא תלש ענף של חבירו הרומז ליסוד שבקליפה {מענפי המידות¹¹}.

דבר זה הקב"ה, הרי יתחיל להימשך להקב"ה, האמת של העולם.

זוהי הדרגה הראשונה בפרישות מהעולם הזו ודביקות בהקב"ה.

פרישות זו היא בחינת מלכות דקדושה, כיון שזוהי התבוננות במלכותו של הקב"ה על העולם.

החיסרון בדרגה זו הוא שכיוון שההתבוננות היא בזה שהקב"ה מחיה את העולם, הרי שגם לאחר ההתבוננות יש לעולם מציאות, אמנם עולם אלוקי אבל יש עולם, אם כן אין זה פרישות לגמרי ממצויאות העולם.

כמו כן מכיוון שישנו עדיין מציאות של עולם, הרי שאין וודאות שהאדם יתמיד בזה, כאשר יפסיק להתבונן יכול הוא להמשך בחזרה אחר תאוותיו.

פרישות וקדושה מתוך התבוננות
באמת האלוקית.

הדרגה השנייה היא להתבונן בדרגת האלוקות שלמעלה מלהחיות את העולם, דהיינו להתבונן שהקב"ה הוא האמת היחידה, וכל העולם כאין וכאפס נגדו, ואין להם שום מציאות, ואפילו מצד זה שהקב"ה מחיה את העולם הרי חיות זו הארה בעלמא וכאין וכאפס נגדו.

כשיתבונן בזה באמת ויפנים שהעולם הזה איננו האמת, וכי האמת היחידה היא הקב"ה בעצמו, אזי יחפוץ וירצה לצאת ממאסר ומיצר העולם ולהידבק באמת של הקב"ה.

זוהי פרישות אמיתית כיוון שבפרישות זו אין מציאות של עולם כלל, וכמו כן לא שייך שינויים בהתבוננות זו, כיוון שביטל לגמרי את מציאות העולם.

פרישות זו היא בחינת יסוד דקדושה שהיא למעלה מחיות העולמות, והיא מדרגת הצדיקים.

החיסרון שבדרגה זו הוא שסוף כל סוף זו התבוננות של נברא ולא המשכה מהבורא, כמה שהנברא יבטל את עצמו עדיין זה נברא שמבטל את עצמו, זה עדיין לא האמת האלוקית האבסלוטית.

טעמו וראו כי טוב

לשון הרב בתורתו של רבי לוי יצחק

הנה מלכות נקראת סוס כמ"ש "לסוסתי ברכבי פרעה דמיתנד רעיתי", ודוד בחינת מלכות אמרו רז"ל שהיה מנמנם כסוס, כי סוסים גימטריה רבוע אדנ"י מלכות. ויסוד נמשל לענף האילן. והיינו, האילן הוא עץ החיים, אילנא דחיי, תפארת, בחינת יעקב שלא מת. ויסוד יוסף הוא ענף ושבת מהאילנא דחיי תפארת.

זהו שר"ח ור"י כשאזלו אשכחו חד בר גש רכיב על סוסיא ואשתמיט ידיו לחד ענפא דאילנא, הבר גש הזה היה מסטרא דלעומת זה, שהיה רשע, ורכיב על סוסיא הוא על סוס דלעו"ז מלכות דקליפה, ונטל חד ענפא דאילנא הוא מהאילן דעץ הדעת, הלעומת דעץ החיים דקדושה, והענפא דאילנא שנטל הוא יסוד דדכורא דקליפה.

והיינו כמו עבירה גוררת עבירה, העבירה שרכיב על סוסיא דקליפה הוא מה שטימא את עצמו מלמטה, מלמטה ממש כי הסוס היה תחתיו שרכב עליו, גוררת עבירה הוא מה שנטל הענפא דאילנא יסוד דקליפה, והיינו מה שמטמאין אותו מלמעלה, כי יסוד דדכורא הוא מלמעלה על גבי המלכות.

וכן עפ"י פשוט הסוס היה תחתיו מלמטה והענף דהאילן היה בגובה למעלה ממנו, והרים ידו ללקחה. ולמד מזה ר' יוסי שכמו"כ ומכל שכן הוא בהיפך בסטרא דקדושה, "אדם מקדש עצמו מלמטה" בבחינת מלכות דקדושה הסוס דקדושה בחינת ר' יוסי. "מקדשין אותו מלמעלה" מבחינת יסוד דדכורא דקדושה, הענף דאילנא דחיי דקדושה.

ואמר ע"ז הפסוק "והתקדשתם קדושים", והתקדשתם, הוא מה שמקדש עצמו מלמטה, והיייתם קדושים, הוא מה שמקדשין אותו מלמעלה. הה"ד "קדושים תהיו" הוא מה שנכלל ב' הקדושות דמלמטה דמלכות, ודמלמעלה דיסוד יחד.

כי פירוש 'תהיו' הוא ציווי, היינו הקידוש מלמטה, שעל זה מצוים. וגם פירוש 'תהיו' הוא הבטחה שתהיו קדושים, הוא מה שמבטיחין שיהיה קדוש שיקדשו אותו מלמעלה והיינו חיבור ב' הבחינות יחד והטעם הוא "כי קדוש אני הוי"ה" אנו מלכות, הוי"ה ז"א, מל' מטה, ז"א מעלה.

(לקוטי לוי יצחק שמות - דברים, עמוד שיא ואילך)

ומזה למד רבי יוסי שכאשר "והתקדשתם" אדם מקדש את עצמו מלמטה, בחינת מלכות, התבוננות בחיות ה' שיוודת למטה בעולמות.

אזי "והיייתם קדושים" מקדשים אותו מלמעלה, בחינת יסוד, חיות שלמעלה מירידה לעולמות. ■

סיכום המאמר:

על הפסוק "והתקדשתם והיייתם קדושים", דורשים חז"ל "אדם מקדש את עצמו מלמטה {והתקדשתם}, מקדשים אותו הרבה מלמעלה {והיייתם קדושים}."

מבאר ר' לוי יצחק: כאשר 'אדם מקדש את עצמו' הוא פורש מהנאות עולם הזה ומתקרב לאלוקות. 'מלמטה' מתוך כך שהוא מתבונן בחיות העולם ומגיע למסקנה שהחיות האמיתית היא אלוקות.

אזי 'מקדשין אותו הרבה' מזכים אותו לקדושה נצחית, שאין לה שינויים ואיננה ברת חלוף, 'מלמעלה' מהתבוננות בדרגת האמת האלוקית, דרגה כזו שלמעלה מחיות העולם לגמרי.

זהו פירוש הפסוק "קדושים תהיו", אם תקיימו את הציווי האלוקי, ותהיו קדושים על ידי התבוננות מלמטה, אזי מבטיח הקב"ה "קדושים תהיו" בקדושה שלמעלה.

ולא זו בלבד אלא "קדושים תהיו" לשון רבים, שתי הקדושות יתאחדו יחד, היינו שבקיום המצוות מתוך התבוננות בחיות האלוקות העולם, יומשך גילוי אלוקות ממדרגה כזו שלמעלה מחיות העולם לגמרי.

עלים

מתורתו וחייו של רבי לוי יצחק ב"ע

מזכרונותיה של מרת רישא אזימאוו

את הסיפורים הבאים סיפרה מרת רישא אזימאוו, בתו של הרה"ח התמים הרב שמואל פעוונזנער הי"ד, שהיה בן בית אצל רבי לוי יצחק.

אחד האחים שלה, הת' פסח ע"ה (נפטר ברעב הנורא בהיותו כבן 20), בהיותו ילד, נפל מקומה גבוהה. האמא המבוהלת הורתה לה, לרישא, שהיתה אז ילידה קטנה, לרוץ לקרוא לאביה. האמא חששה מהגרוע מכל.

האבא שהה אז מעבר לכביש, בביתו של רבי לוי יצחק.

כשהילדה רישא הגיעה לדלת ביתו של רבי לוי יצחק, יצאו אליה הרב ואביה, הילדה אמרה לאביה, בפחד, שפסח נפל, ושיבוא מהר הביתה...

רבי לוי יצחק אמר לו: "שמואל, לויף א היים. און צו דער קינד וועט גארנישט זיין" [= רוץ לביתך. ובאשר לילד, לא יאונה לו כל רע].

כך אכן היה, ר' שמואל הגיע לביתו ולמרבה הפלא מצא את הילד פסח כשהוא עומד על רגליו בריא ושלם, אפילו ללא שריטה.

בזמן מלחמת האזרחים של שנת תרע"ט, החיילים ה"אדומים" עברו מרחוב לרחוב, מעיר לעיר, ועשו שמות וחורבן בכל מקום, אנשים ירדו להתחבא במסתור מחשש לחייהם.

כבכל דבר בחייו, גם כעת ר' שמואל שאל את רבי לוי יצחק מה עליהם לעשות, ורבי לוי יצחק השיב לו: "א פולע גייט מיט אן אדרעס" [= לכל כדור-רובה יש 'כתובת' שאליה הוא הולך].

ר' שמואל הבין מכך שלמרות שכולם הסתתרו, אין לו ענין להסתתר, וכך נהג, ופעמים רבות ניצל באורח נס.

החיילים היו נכנסים לביתו, שורפים את הכסף של ה'צאר', אך לא נגעו לרעה באיש מבני הבית.

ארע פעם וקבוצת חיילים שבראשם עמד כנראה מפקד בכיר, נכנסו לביתם, ואחרי ששרפו את הכסף שמצאו המפקד שלף סכין והעמיד את כולם ליד הקיר.

לפתע אשתו של ר' שמואל אזרה עוז, נגשה אל המפקד וחטפה מידו את הסכין...

למרבה הפלא הרוצח הגיב בקריאת "בראווא" [כל הכבוד], ויצא מהבית עם יתר החיילים,

אז הבינו כולם לאשורם את דבריו של רבי לוי יצחק.

•

כנראה בשל מצבו הבריאותי, רבי לוי יצחק הורה לר' שמואל לאכול עוד לפני התפילה.

רבי לוי יצחק הוסיף ואמר לו: "וואס ארט דיר אז דער עסן וועט אויכעט דאווענען". [= מה איכפת לך שגם האוכל יתפלל]. ■